

[Landbrugsministeren.]

efter Venstres Forslag kan den enkelte Kornsort gaa op med 33 pCt., hvis Forskellen mellem de forskellige Kornsorter er meget betydelig, helt op til 45 pCt. i Juli Maaned. For Smørrets Vedkommende betyder de Konservatives Forslag en Fordyrelse af en Families Margarineforbrug med 33 pCt., og efter Venstres Forslag med 57 pCt.

Det er det Resultat, der kommer ud af det, hvis saadanne Forslag gennemføres, og dersom Forbruget da kan holde til det. For det er nemlig Sagen; at det, tror jeg, er ganske umuligt, og jeg skal anføre Erfaringer, der tyder paa, at jeg har Ret i disse Betragtninger.

Det ærede Medlem Hr. Holstein sagde for nogen Tid siden fra denne Plads, at selvfølgelig er det rigtigt, at man ved prishævende Foranstaltninger kan komme til et Tidspunkt, hvor Forbruget svigter, og da disse Foranstaltninger derfor bliver negative i Stedet for positive. Ved den Smørordning, vi har faaet gennemført, og hvorved vi har hævet Prisen til 2 Kr. 10 Øre plus 23½ Øre, altsaa til 2 Kr. 33 Øre, er Smørforbruget her i Landet gaaet meget betydeligt ned. Det er sikkert. I de 7 4-Ugers Perioder, som er forløbet, siden Loven traadte i Kraft, er Forbruget gaaet saa stærkt ned, at hvis man regner med, at Forbruget holder sig paa det nuværende Stade Aaret igennem, vil Smørforbruget være nede paa mindst 25 pCt. under de 34 Mill. kg, vi brugte i Fjor. Men da der er al Sandsynlighed for, at de 6 Perioder, der er tilbage, ikke engang vil holde det, som de 7, der er gaaet, har givet, idet selvfølgelig Forbruget er mindst i de sidste 2—3 Maaneder, hvor Slagtingerne hos Landmændene er store, og hvor Indkøbet af Ænder og Gæs o. s. v. er større hos Ikke-Landmænd; maa man regne med, at de 25 pCt.; som de 7 Perioder viser, maaske ikke engang kan holde, men at vi kommer længere ned. Derfor bliver Resultatet af en saadan Prishævning meget tvivlsomt. Selvfølgelig vil det gaa saaledes, hvis man gaar højere op, saaledes som Venstre og de Konservative foreslaar, at da vil Forbruget ikke kunne holde.

Det er en af de store Vanskeligheder, at vort danske Landbrug i saa høj Grad er baseret paa luksuspræget Produktion, og derfor maa man regne med, at i Krisetider og vanskelige Tider er det meget svært at opnaa de Produktionspriser, der virkelig er rimelige. Navnlig Smørret er

en Vare, som aldrig har været en almindelig Forbrugsvare her i Landet, i hvert Fald ikke i de sidste 50 Aar.

Jeg kan tilløje her, for at man kan gøre sig klart, inden man arbejder videre paa saadanne Sager, hvorledes det er gaaet andre Steder. Jeg har i Gaar faaet Meddelelse om, at man i Sverige har opnaaet ganske de samme Erfaringer. Dér har man hævet Smørprisen til 2 Kr. 30 Øre; og Resultatet i det sidste halve Aar har vist sig at være, at Eksporten omtrent fordobledes ved Forbrugets Nedgang paa det indenlandske Marked. Man ser derfor dér med Skræk paa, hvad Resultat man faar ud af disse prishævende Foranstaltninger.

Jeg tror derfor, det vil være meget uklogt for Landmænd og for Partierne paa Rigsdagen at gaa ind paa disse prishævende Foranstaltninger, ud over det, som vi er naaet til, idet Resultatet sikkert vil blive, at Landmændene ingenting faar ud af det, og jeg tror, at man hellere maa regne med een Fugl i Haanden end med ti paa Taget. Vel kan det siges, at Spørgsmaalet her — og saaledes er det stillet meget skarpt op mellem Partierne under Debatten her — er, om man vil gennemføre større Rentabilitet i Landbruget ved prishævende Foranstaltninger paa Hjemmemarkedet eller gennem Gældssanering og Rentelettelse. Men jeg tror, at den første Vej er fuldkommen ufarbar. Det vil vel give en Realitet for Forbrugerne, idet det vil give en Fordyrelse af Leveomkostningerne eller en Forringelse af deres hidtidige Leveniveau; men det bliver ingen Realitet for Landmændene, kun en Lygtemand, som giver negativ Fortjeneste.

Ved at stemme Regeringsforslaget og Regeringspartiernes Forslag ned vil man overlade Opgørelsen, Tabet af de 800 Mill. Kr., som nu er udækket i Landbruget, og som ikke kan forrentes med de nuværende Priser, til de enkelte Landmænd og de enkelte Kreditorer; men vil man stemme for Regeringspartiernes Forslag, lader man der ved alle Kapitalejerne deltage i Tabet og overlader det ikke til den enkelte, og man bevarer de dygtige Landmænd ved Ejendommene.

Jeg henstiller derfor saa indtrængende som muligt til alle, som betegner sig som Landbrugets Venner baade til den ene og den anden Tid, at vise dette ved at stemme for Realiteten for Landbruget, Lettelsen i Gældsbyrden, og det vil sige for Regeringspartiernes Ændringsforslag, og stemme imod Mindretallets Ændringsforslag.